

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 17, 2018

Nummer 17, 2018

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:3781](#) 19-04-2018

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2018:1085](#) 03-04-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:3033](#) 29-03-2018

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2018:1035](#) 27-03-2018

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:714](#) 20-03-2018

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:716](#) 06-03-2018

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Vrouw heeft bij betwisting door de man, haar behoefte onvoldoende gemotiveerd. Als al sprake is van behoefte, dan heeft de vrouw haar behoefte onvoldoende gemotiveerd. Verzoek om partneralimentatie wordt afgewezen.

De man stelt de hoogte van de behoefte van de vrouw ter discussie. Aangezien de vrouw om een door de man te betalen bijdrage in haar kosten van haar levensonderhoud heeft verzocht, ligt primair bij de vrouw de plicht om voldoende (onderbouwd) te stellen dat er sprake is van een behoefte.

Ter onderbouwing van haar stelling dat zij behoefte heeft aan een onderhoudsbijdrage van de man van € 4.090 netto per maand in 2014 heeft de vrouw zich (uitsluitend) gebaseerd op de zogenoemde hofnorm, zijnde zestig procent van het nettogezinsinkomen voor het uiteengaan van partijen. Het voormalige gezinsinkomen heeft de vrouw daarbij geschat, mede aan de hand van haar kennis op grond van de boekhouding die de vrouw jarenlang heeft verzorgd. De man heeft daartegen aangevoerd dat de vrouw haar behoefte daarmee niet concreet heeft aangetoond. De vrouw had volgens de man haar huwelijksgelateerde behoefte moeten onderbouwen op een wijze die aansluit bij het (sobere) uitgavenpatroon van partijen.

Naar het oordeel van het hof heeft de vrouw haar behoefte onvoldoende gemotiveerd. Zowel ten aanzien van het uitgavenpatroon tijdens het huwelijk, alsook ten aanzien van de reële of te verwachten kosten van haar levensonderhoud, heeft de vrouw onvoldoende gegevens overgelegd om de door haar gestelde behoefte te onderbouwen. De vrouw heeft weliswaar aangevoerd dat zij niets kan aantonen omdat de man zonder toestemming van de vrouw onder meer de volledige boekhouding inclusief alle financiële stukken, de privéadministratie en de bankgegevens uit haar woning heeft gehaald, maar de man heeft dit betwist. Om een goed beeld te krijgen van de huwelijksgelateerde behoefte had de vrouw, op wie immers de stelplicht rust, op zijn minst een opgave dienen in te brengen van de (globale) uitgaven die partijen hadden gedurende de laatste periode voordat zij uit elkaar gingen. Zij had voorts het hof over dit aspect meer inzicht kunnen geven door een lijst te maken van haar huidige lasten en uitgaven. Ook dit is achterwege gebleven.

Wel staat vast dat partijen, nadat hun zoons het beheer van de panden overgenomen hadden, aanvankelijk elk € 2.000 netto per maand aan leefgeld hebben ontvangen en zijn bepaalde kosten voor hen voldaan. Enige behoefte is daarom aannemelijk.

Vraag is of de vrouw ook behoeftig is. De man is van mening dat de vrouw door middel van verhuur van het aan haar toebedeelde pand haar eigen inkomsten kan verwerven. Omdat het vermogen bij helfte is verdeeld, zou volgens de man ieder van partijen in het eigen levensonderhoud moeten kunnen voorzien. De vrouw betwist de door de man genoemde verdien capaciteit uit verhuur van het pand. De vrouw heeft bij gemotiveerde betwisting door de man haar stelling evenwel onvoldoende gemotiveerd. Omdat de vrouw dit heeft nagelaten, kan niet worden vastgesteld of en in hoeverre de vrouw (niet) in staat is om zelf in haar onderhoud te voorzien. Het hof zal daarom de beschikking vernietigen en het verzoek van de vrouw om partneralimentatie alsnog afwijzen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 19-04-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:3781

Zaaknummer: 200.225.698/01

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid van tante in verzoek om omgang met haar neefje en nichtje. Tante niet-ontvankelijk. Recht op private en family life niet geschonden.

De rechtbank heeft de tante niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek tot het vaststellen van een omgangsregeling met haar neefje en nichtje op grond van artikel 1:377a BW. De tante verzoekt in hoger beroep de zaak alsnog inhoudelijk te behandelen, dan wel een raadsonderzoek te gelasten om de belangen van de kinderen en haar verzoek om een omgangsregeling vast te stellen goed af te kunnen wegen. De moeder voert verweer.

Ter beoordeling aan het hof ligt allereerst voor of de tante ontvankelijk is in haar verzoek tot omgang, op grond van een nauwe persoonlijke betrekking, '*family life*', dan wel '*private life*'. Het hof overweegt daartoe dat de tante na de geboorte van de kinderen zo nu en dan op hen heeft gepast, ze naar school heeft gebracht, uitstapjes met hen heeft gemaakt en het gezin van de moeder in een voor de ouders moeilijke periode heeft ondersteund. De tante heeft ongeveer drie maanden bij het gezin van de moeder ingewoond, in afwachting van de bouw van haar eigen huis. Voor het overige is niet gebleken van meer substantieel verblijf van de tante in het gezin van de moeder of van veelvuldig contact tussen de kinderen en de tante. De moeder heeft verklaard dat het contact met de tante verminderde toen de situatie in het gezin van de moeder tot rust kwam en de tante zelf kinderen kreeg. Na de (premature) geboorte van haar tweede kind in 2014 verbrak de tante zelf het contact voor de duur van twee jaar, in verband met de moeilijke periode rondom en na die geboorte. Daarna is het contact op initiatief van de tante weer opgestart, doch slechts door middel van het uitwisselen van enkele e-mailberichten tussen de tante en de kinderen. Op grond hiervan is het hof, met de rechtbank, van oordeel dat de contacten tussen de tante en de kinderen niet anders zijn geweest dan de gebruikelijke, in het dagelijks verkeer plaatsvindende, familiecontacten tussen een tante en haar neefjes/nichtjes. Niet, althans onvoldoende is gebleken dat de tante een substantieel deel van de verzorging van de kinderen voor haar rekening heeft genomen en evenmin dat sprake was van een structurele langdurige oppasregeling. Het hof is dan ook van oordeel dat de tante onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking tussen haar en de kinderen en/of dat *family life* als bedoeld in artikel 8

EVRM is ontstaan.

Het hof is van oordeel dat van een inbreuk op het recht op *private life*, zoals bedoeld in artikel 8 EVRM, evenmin sprake is. Uit de jurisprudentie van het EHRM, te weten *Anayo/Duitsland* en *Schneider/Duitsland*, blijkt dat de vaststelling van de juridische betrekkingen tussen de biologische vader en een kind en daarmee de vraag of de biologische vader het recht heeft tot toegang tot het kind, een belangrijk deel kan betreffen van de identiteit van de vader en daarmee van zijn *private life*. Nauwe banden ('*close relationships*') kunnen volgens het EHRM in gevallen waarin het bestaan van *family life* niet kan worden aangenomen, wel binnen de reikwijdte van *private life* van de vader vallen en aldus eveneens onder de bescherming van artikel 8 EVRM. De beslissing om een biologische vader niet-ontvankelijk te verklaren in zijn verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling, kan dan ook een inbreuk op zijn recht op *private life* betekenen. Een niet-ontvankelijkheid van het verzoek zonder inhoudelijk onderzoek en zonder belangenafweging van het verzoek tot omgang kan in dergelijk geval in strijd zijn met het in artikel 8 EVRM beschermde recht op *private life*. Er dient dan wel sprake te zijn van feiten of omstandigheden die maken dat het contact met en toegang tot het kind een belangrijk deel betreffen van de identiteit van de biologische vader en daarmee van zijn *private life*, in die zin dat er – onvrijwillig – geen sprake is geweest van betrokkenheid bij het kind, maar wel van een zodanige betrokkenheid óp het kind, dat die betrokkenheid een belangrijk deel van de identiteit van de verzoekende biologische vader betreft.

Anders dan de jurisprudentie van het EHRM, waarop de tante zich beroept, gaat het in het onderhavige geval niet om een (biologische) vader, maar om een tante, een familielid in de derde graad. Aan de feiten en omstandigheden die maken dat sprake is van een betrekking die een belangrijk deel uitmaakt van de identiteit en daarmee van het *private life* van de tante zullen hoge eisen moeten worden gesteld. De feiten en omstandigheden zoals hierboven geschetst en die geen *family life* opleveren, zijn daarvoor naar het oordeel van het hof niet voldoende. Gelet op dit alles dient de tante in haar verzoek tot omgang met de kinderen niet-ontvankelijk verklaard te worden. Het (subsidiare) verzoek van de tante om een raadsonderzoek te gelasten naar de wenselijkheid van een omgangsregeling behoeft derhalve geen bespreking.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 03-04-2018

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2018:1085

Zaaknummer: 200.215.868/01

RECHTSPRAAK

Afspraken in ouderschapsplan over verhuizing. Vrouw verhuist. Verzoek van de man tot terugverhuizing door de vrouw afgewezen. Gelijkwaardig ouderschap blijft.

In het ouderschapsplan dat de man en de vrouw in mei 2015 zijn overeengekomen, zijn nauwkeurige afspraken opgenomen over de zorg voor de minderjarige door de ene en door de andere ouder. Er wordt gelijkwaardig invulling gegeven aan het ouderschap. Voorts is overeengekomen dat de ouders in de nabijheid van elkaar blijven wonen, binnen een straal van zeven kilometer ter bevordering van het gezamenlijke ouderschap. De minderjarige kan dan op dezelfde school blijven. Daarbij is voorts bepaald dat: 'Mocht de vader of de moeder buiten een straal van 7 km gaan wonen of een andere baan krijgen die invloed heeft op de zorgverdeling, dan wordt de zorgverdeling opnieuw bekeken. Met dien verstande dat diegene die buiten de genoemde 7 km gaat wonen zorg draagt voor het vervoer van en naar school in [A] en ook van en naar de andere ouder. De kosten die hiermee eventueel gemoeid gaan, zijn voor de ouder die besluit te verhuizen. Die ouder, die besluit te verhuizen zorgt er ook voor dat [de minderjarige] niet hoeft over te blijven op school.'

De vrouw is verhuisd buiten de straal van de overeengekomen zeven kilometer. Zij heeft een nieuwe partner en een dochter met die nieuwe partner. De man heeft verzocht de vrouw te verplichten tot terugverhuizing. De rechtbank heeft dit verzoek afgewezen.

Het hof is van oordeel dat de rechtbank het verzoek van de man om de vrouw te gelasten om terug te verhuizen naar A op goede gronden heeft afgewezen. Het hof neemt, na eigen onderzoek, de overwegingen van de rechtbank in de bestreden beschikking over en maakt deze tot de zijne. Naar het oordeel van het hof maakt met name het feit dat de vrouw op 18 januari 2017 een dochter heeft gekregen voor wie zij samen met haar nieuwe partner de zorg draagt, dat sprake is van een wijziging van omstandigheden ten opzichte van de situatie zoals die was ten tijde van het opstellen van het ouderschapsplan, waardoor van de vrouw niet gevergd kan worden dat zij thans terugverhuist naar A. Het hof neemt bij dit oordeel ook in aanmerking dat beide partijen ter zitting naar voren hebben gebracht dat het goed gaat met de minderjarige en dat hij het in het gezin van de vrouw naar zijn zin heeft. Nu de verhuizing van

de vrouw niet heeft geleid tot veranderingen in de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken, en sprake is van een min of meer gelijkwaardig ouderschap, bestaat naar het oordeel van het hof geen aanleiding om het verzoek van de man toe te wijzen. Dat de minderjarige vanuit B zoals de man stelt – en overigens door de vrouw wordt betwist – 23 kilometer dient te reizen naar school, en op de dagen dat hij bij de vrouw verblijft niet met vriendjes kan spelen, zijn naar het oordeel van het hof geen omstandigheden die zodanig belastend zijn voor de minderjarige dat tot een ander oordeel moet worden gekomen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 29-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:3033

Zaaknummer: 200.217.795/01

RECHTSPRAAK

Reparatiehuwelijk. Alle gevolgen van het eerdere huwelijk zijn herleefd. Kunnen niet opnieuw in het huwelijksgoederenregister ingeschreven huwelijkse voorwaarden aan ABN AMRO worden tegengeworpen? Het antwoord van het hof luidt bevestigend. Hernieuwde inschrijving is niet nodig.

X en Y zijn opnieuw met elkaar gehuwd. ABN AMRO heeft executoriaal derdenbeslag gelegd onder het UWV op alle vorderingen die X, in gemeenschap van goederen gehuwd met Y, op het UWV heeft of zal verkrijgen. De voorzieningenrechter heeft de vorderingen van X, strekkende tot opheffing van het ten laste van X gelegde executoriaal beslag onder het UWV en tot terugbetaling van de onder het beslag geïncasseerde bedragen, afgewezen. X is van dit vonnis in hoger beroep gekomen.

Het hof overweegt dat met het sluiten van het tweede huwelijk tussen X en Y op grond van artikel 1:166 BW alle gevolgen van hun eerdere huwelijk herleefd zijn alsof er geen echtscheiding had plaatsgehad. Uitgangspunt is dan dat hun eerder overeengekomen huwelijksgoederenregime opnieuw geldt. De vraag of deze 'herleefde' huwelijkse voorwaarden aan ABN AMRO kunnen worden tegengeworpen, dient te worden beantwoord aan de hand van de maatstaf die daarvoor is neergelegd in artikel 1:116 lid 1 BW, inhoudende dat huwelijkse voorwaarden aan derden die daarvan onkundig waren, slechts kunnen worden tegengeworpen, indien die bepalingen ingeschreven waren in het openbaar huwelijksgoederenregister.

Het hof overweegt dat de huwelijkse voorwaarden van X en Y ook na hun echtscheiding hun werking hebben behouden in die zin dat zij bepalend zijn voor de afwikkeling van de financiële gevolgen van het huwelijk. Zo is artikel 1:102 tweede volzin BW niet van toepassing op de schulden die Y tijdens hun eerste huwelijk is aangegaan. Het hof volgt ABN AMRO dan ook niet in haar stelling dat de op 6 juni 1990 ingeschreven huwelijkse voorwaarden door de echtscheiding waren geschrapt en voor derden niet meer zichtbaar waren. Nu alle gevolgen van het eerste huwelijk van Y en X, inclusief de huwelijkse voorwaarden, van rechtswege zijn herleefd doordat zij opnieuw met elkaar in het huwelijk zijn getreden, volgt het hof ABN

AMRO evenmin in haar standpunt dat de huwelijkse voorwaarden na het tweede huwelijk opnieuw hadden moeten worden ingeschreven. Ook indien ten aanzien van het voorgaande anders geoordeeld moet worden, geldt dat X voorts nog naar het oordeel van het hof voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de op 6 juni 1990 ingeschreven huwelijkse voorwaarden van X en Y ten tijde van de beslaglegging ingeschreven waren in het huwelijksgoederenregister. ABN AMRO heeft haar stelling dat de deurwaarder bij raadpleging van het huwelijksgoederenregister voorafgaand aan de beslaglegging heeft geconstateerd dat op dat moment geen huwelijkse voorwaarden waren ingeschreven, op geen enkele wijze onderbouwd, bijvoorbeeld met een verklaring van de deurwaarder van zijn bevindingen, zodat deze stelling niet tot een ander oordeel kan leiden.

Het hof heeft het vonnis van de voorzieningenrechter vernietigd. ABN AMRO is van aanvang af niet gerechtigd geweest jegens X executoriaal derdenbeslag te leggen onder het UWV. De vorderingen die X in hoger beroep heeft ingesteld, strekkende tot opheffing van dat beslag en tot terugbetaling van hetgeen onder dat beslag is uitgewonnen, zijn alsnog toegewezen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 27-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2018:1035

Zaaknummer: 200.217.781/01

RECHTSPRAAK

Kantonrechter stelt verdeling van huwelijksgoederengemeenschap vast. De man komt daarvan in hoger beroep. Hof oordeelt ambtshalve dat de kantonrechter niet bevoegd was tot de vaststelling van deze verdeling. Hof vernietigt het vonnis en verwijst naar de rechtbank.

Het hof overweegt ter zake van de absolute competentie van de kantonrechter als volgt. De absolute competentie van de rechter is van openbare orde (HR 20 juni 2003, NJ 2004/569). De appelrechter dient op grond van artikel 72 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) derhalve ambtshalve de bevoegdheid van de kantonrechter in de onderhavige zaak te toetsen.

Het hof stelt vast dat het bestreden vonnis is gewezen door de kantonrechter. De inleidende vorderingen van partijen strekken tot de verdeling van de tussen hen bestaande ontbonden huwelijksgemeenschap. De absolute bevoegdheid van de rechter wordt beheerst door het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Tot aan de herziening van dit wetboek per 1 januari 2002 bepaalde artikel 126 lid 12 dat de rechtbank de bevoegde rechter was ter zake van een verdeling. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt niet dat de wetgever deze absolute bevoegdheid heeft willen wijzigen. In de memorie van toelichting op de Aanpassingswet wordt vermeld, dat na de bestuurlijke overbrenging van de kantongerechten in de rechtbank het takenpakket van de kantonrechter gehandhaafd blijft (Parl. Gesch. Burg. Procesrecht, p. 258). Op grond van artikel 42 Wet op de rechterlijke organisatie (RO) nemen de rechtbanken in eerste aanleg kennis van alle burgerlijke zaken, behoudens bij de wet bepaalde uitzonderingen. Waar het de absolute bevoegdheid van de kantonrechter betreft, geeft artikel 93 Rv een aantal uitzonderingen op de hoofdregel van artikel 42 RO. Deze uitzonderingen omvatten geen verdelingszaken. Onder vorderingen als bedoeld in artikel 93 Rv letter a worden geldvorderingen verstaan (*Kamerstukken II 1999/2000, 26855, 3, p. 192 (MvT)*). Onder de vordering als bedoeld in letter b van artikel 93 Rv moet ook een geldvordering worden verstaan. Ook aan de andere in artikel 93 Rv omschreven uitzonderingen kan de kantonrechter in verdelingszaken geen bevoegdheid ontleen. Ten aanzien van de onderhavige vorderingen ter zake verdeling is dan ook de rechtbank bevoegd. De kantonrechter was naar het oordeel van het hof niet bevoegd de zaak te behandelen en hierover te oordelen. Het hof vernietigt het bestreden vonnis van de kantonrechter en verwijst

de zaak op grond van artikel 73 Rv naar de wel bevoegde rechter.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 20-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:714

Zaaknummer: 200.212.271/01

RECHTSPRAAK

Pensioenverrekening. Scheiding in 1982. Toepassing Boon/Van Loon. Vrouw maakt pas in 2016 aanspraak op pensioenverrekening. Bij de verdeling overgeslagen goed. Geen verjaring. Geen rechtsverwerking. Wel matiging van de vordering van de vrouw op grond van de redelijkheid en billijkheid. Hof bepaalt de hoogte van de verrekeningsvordering.

Het hof formuleert eerst het toetsingskader. Aangezien de echtscheiding dateert uit de periode tussen 27 november 1981 en 1 mei 1995 zijn de door partijen voor en tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdoms- en nabestaandenpensioenrechten in de algehele gemeenschap van goederen gevallen en dienen zij overeenkomstig de regels van het *Boon/Van Loon*-arrest (HR 27 november 1981, ECLI:NL:HR:1981:AG4271) te worden verdeeld. Op welke wijze en tot welke bedragen in geval van echtscheiding een verrekening als bovenbedoeld moet plaatsvinden, dient te worden vastgesteld aan de hand van de eisen van redelijkheid en billijkheid, die op de verdeling van een gemeenschap van toepassing zijn. In verband met de bijzondere aard van de pensioenrechten als de onderhavige, kan de verrekeningsvordering worden gematigd of kan in het geheel geen vordering worden toegekend, zoals wanneer de pensioengerechtigde reeds op andere wijze in de verzorging van de andere echtgenoot heeft voorzien of redelijkerwijs niet tot enige uitkering in staat is. Voorts kunnen er andere bijzondere omstandigheden bestaan die nopen tot afwijzing van de vordering van de vrouw dan wel tot matiging daarvan.

Verjaring

Aangezien te allen tijde verdeling van een overgeslagen goed gevorderd kan worden op grond van artikel 3:178 BW, oordeelt het hof dat de vordering tot pensioenverrekening niet is verjaard.

Rechtsverwerking

Rechtsverwerking is een toepassing van de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid. Daarbij geldt dat alleen een tijdsverloop onvoldoende grond is voor het aannemen van rechtsverwerking. Er moeten bijzondere omstandigheden zijn als gevolg waarvan bij de

man het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de vrouw haar aanspraak niet (meer) geldend zou maken, of als gevolg waarvan de positie van de man onredelijk zou worden benadeeld of verzaamd als de vrouw haar aanspraak alsnog geldend zou maken.

Aangezien van bijzondere omstandigheden niet is gebleken, oordeelt het hof dat er geen sprake is van rechtsverwerking.

Redelijkheid en billijkheid

Het hof is echter wel van oordeel dat het beroep op de redelijkheid en billijkheid gedeeltelijk slaagt. De bijzondere aard van de pensioenrechten als de onderhavige, brengt mee dat de verrekeningsvordering kan worden gematigd. De vrouw heeft eerst 22 jaar gewacht met het aanschrijven van de man over de pensioenrechten, rechten waarvan zij volgens haar eigen stellingen wel wetenschap heeft gehad. Weliswaar heeft de man vervolgens niet gereageerd op brieven van de vrouw, maar de vrouw heeft, na haar aankondiging bij brief van 15 augustus 2004 dat zij een procedure aanhangig zou maken, verder geen actie meer ondernomen. Zij wacht vervolgens wederom 12 jaar alvorens zij de man laat benaderen door een advocaat en stappen onderneemt. Op dat moment was de man reeds 12 jaar met pensioen. Het hof is dan ook van oordeel dat de man onredelijk wordt benadeeld indien hij ook met de vrouw zou moeten verrekenen ten aanzien van de door hem reeds ontvangen pensioentermijnen. Dit betekent dat het hof van oordeel is dat een verrekening dient plaats te vinden van de met ingang van 5 augustus 2016 ingegane pensioentermijnen. De grief van de man slaagt dan ook gedeeltelijk.

Vervolgens stelt het hof de omvang van de verrekeningsvordering per maand vast.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 06-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:716

Zaaknummer: 200.212.809/01